

Република Србија
ВРХОВНИ СУД
Рев2 2784/2023
09.01.2026. године
Београд

Врховни суд, у већу састављеном од судија: Бранислава Босиљковића, председника већа, Драгане Бољевић, Јасмине Симовић, Радославе Мађаров и Зорице Булајић, чланова већа, у парници из радног односа тужиоца АА из ..., чији је пуномоћник Нађа Красић Руњевац адвокат из ..., против туженог Дома здравља Шид из Шида, чији је пуномоћник Бојан Грубановић адвокат из ..., ради исплате, одлучујући о ревизији туженог изјављеној против пресуде Апелационог суда у Новом Саду Гж1 5072/22 од 22.03.2023. године, у седници већа одржаној дана 29.01.2026. године, донео је

РЕШЕЊЕ

НЕ ДОЗВОЉАВА СЕ одлучивање о посебној ревизији туженог изјављеној против пресуде Апелационог суда у Новом Саду Гж1 5072/22 од 22.03.2023. године.

ОДБАЦУЈЕ СЕ као недозвољена ревизија туженог изјављена против пресуде Апелационог суда у Новом Саду Гж1 5072/22 од 22.03.2023. године.

Образложење

Пресудом Основног суда у Шиду П1 94/2020 од 23.09.2022. године обавезан је тужени да за период од 01.10.2017. године до 01.11.2020. године, на име додатке на плату за време приправности, исплати тужиоцу износ од 50.343,36 динара са затезном каматом од 02.04.2022. године до исплате и износ од 12.936,65 динара на име обрачунате затезне камате, као и да му надокнади трошкове парничног поступка у износу од 83.800,00 динара.

Пресудом Апелационог суда у Новом Саду Гж1 5072/22 од 22.03.2023. године, ставом првим изреке, делимично је преиначено решење садржано у пресуди Основног суда у Шиду П1 94/2020 од 23.09.2022. године тако што је одбијен захтев тужиоца за накнаду трошкова парничног поступка преко износа од 77.800,00 динара. Ставом другим изреке, одбијена је жалба туженог и првостепена пресуда потврђена у преосталом делу. Ставом трећим изреке, одбијен је захтев туженог за накнаду трошкова другостепеног поступка.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену тужени је, због погрешне примене материјалног права, благовремено изјавио ревизију предвиђену чланом 404. ЗПП (посебна ревизија).

Одредбом члана 404. став 1. ЗПП прописано је да је ревизија изузетно дозвољена због погрешне примене материјалног права и против другостепене пресуде која се не би могла побити ревизијом, ако Врховни суд оцени да је потребно размотрити правна питања од општег интереса или у интересу равноправности грађана, уједначити судску праксу или дати ново тумачење права. Према ставу 2. наведене одредбе, оцену дозвољености и основаности ревизије из става првог овог члана даје Врховни суд у већу од пет судија.

Предмет спора је захтев тужиоца – ... запосленог у служби хитне помоћи туженог, за исплату новчаног потраживања насталог у периоду од 01.10.2017. године до 01.11.2020. године, увећане зараде по основу приправности

У том спору нема правних питања која би у ревизијском поступку требало размотрити, јер су од општег интереса или су од интереса за остварење равноправности грађана. Уз ревизију нису приложене правноснажне пресуде донете у истим или битно истоветним чињенично правним споровима које би, због другачијег пресуђења, оправдавале потребу да се одлучивањем о посебној ревизији туженог уједначи судска пракса.

По оцени Врховног суда, о изјављеној посебној ревизији није потребно одлучивати ни ради новог тумачења права.

Одредбом члана 54. Закона о раду прописано је да се дежурство у здравственим установама, као прековремени рад, уређује посебним законом.

Према одредби члана 78. Закона о здравственој заштити („Службени гласник Републике Србије“ број 107/05 ... 25/19), под дежурством у смислу тог закона сматра се и приправност (став први), као посебан облик прековременог рада код којег здравствени радник не мора бити присутан у здравственој установи, али мора бити стално доступан ради пружања хитне медицинске помоћи у здравственој установи (став 3).

Здравствени радници су, у смислу члана 165. став 1. тог закона, лица која имају завршен медицински, стоматолошки, односно фармацеутски факултет, као и лица са завршеном другом школом здравствене струке која непосредно као професију обављају здравствену делатност у здравственим установама или приватној пракси, под условима прописаним тим законом.

Приправност, као посебан облик прековременог рада је на исти начин дефинисан и у члану 40. став 1. Посебног колективног уговора за здравствене установе чији је оснивач Република Србија, аутономна покрајина и јединица локалне самоуправе („Службени гласник Републике Србије“ број 1/15). Одредбом члана 42. тог Посебног колективног уговора предвиђено је да запослени здравствени радник који ради прековремено, у складу са члановима 39 – 41. и чланом 94. тог уговора има право на додатак на плату за прековремени рад у складу са тим уговором (став први); да запослени немедицински радник и здравствени сарадник који ради прековремено има

право на додатак на плату за прековремени рад, у складу са тим уговором (став други); да на писани захтев запосленог прековремени рад из става првог и другог тог члана се тромесечно прерачунава у слободне сате, уместо права на додатак на плату (став трећи); да је послодавац дужан да запосленом обезбеди коришћење слободних сати из става трећег, најкасније у року од шест месеци од протеча тромесечја у коме их је остварио (став четврти); да се о слободним сатима води евиденција (став пети) и да за сваки сат прековременог рада запослени има право на сат и по слободно (став шести). Према члану 43. став 1. означеног колективног уговора, изузетно, ако због потреба процеса и организације рада слободни сати не могу бити искоришћени у року из члана 42. став 4. уговора, запослени остварује право на додатак на плату за прековремени рад, у складу са законом и чланом 94. Уговора – 26% од основне плате.

Тужилац није здравствени радник у значењу из члана 165. став 1. Закона о здравственој заштити, важећег до 11.04.2019. године, али је у периоду од октобра 2017. године до марта 2019. године остварио одређени број сати приправности, по основу распореда приправности који је за сваки месец у том периоду сачињивао директор туженог. Тужиоцу за сате проведене у приправности није омогућено коришћење слободних сати у складу са чланом 42. Посебног колективног уговора, а није му исплаћен ни додатак на плату по члану 108. став 1. тачка 3. Закона о раду и чланом 94. Посебног колективног уговора за здравствене установе важеће у означеном периоду.

Одредбом члана 58. став 14. Закона о здравственој заштити („Службени гласник Републике Србије“ број 125/19) прописано је да се одредбе тог члана о дежурству, раду по позиву и приправности изузетно односе и на друге запослене у здравственој установи, уколико за тим постоји неодложна потреба. Посебан колективни уговор за здравствене установе чији је оснивач Република Србија, аутономна покрајина и јединица локалне самоуправе („Службени гласник Републике Србије“ број 88/19) садржи одредбе о приправности (члан 41) и правима запослених по основу прековременог рада (чланови 42, 43. и 95).

Оценом изведених доказа утврђено је да је тужилац у периоду када није радио 72 сата по усменом налогу био у приправности 24 сата и да му за то време није исплаћен додатак на плату, нити му је омогућено коришћење слободних сати.

Из наведених разлога, на основу члана 404. ЗПП, одлучено је као у првом ставу изреке.

О дозвољености ревизије у споровима о новчаним потраживањима из радног односа одлучује се сходном применом члана 403. став 3. ЗПП – према вредности предмета спора побијаног дела, као у другим имовинскоправним споровима. Вредност предмета овог спора у побијаном делу (члан 28. ЗПП) износи 50.343,36 динара и не прелази вредност која је по наведеној законској одредби меродавна за дозвољеност ревизије.

Због тога је, на основу члана 410. став 2. тачка 5. и члана 413. ЗПП, одлучено као у другом ставу изреке.

Председник већа - судија
Бранислав Босиљковић, с.р.

За тачност отправка
Заменик управитеља писарнице
Миланка Ранковић